

τες από τῆς 9 ὥρας τῆς πρωίας εἰς τὸ ῥωσικὸν ἔτι διοικητήριον μετὰ γυναικῶν καὶ παιδίων ἤρξαντο σφοδρᾶς διαδηλώσεως ἐναντίον τῆς ἀποχωρήσεως τῶν ῥωσικῶν ἀρχῶν καὶ τῆς ἐγκαταστάσεως τῶν ὀθωμανικῶν. Καὶ τί μὲν ἐλέγχθη μετὰ τῶν βουλγάρων καὶ τῶν ῥωσικῶν ἀρχῶν εἶναι ἀγνωστον· οἱ δὲ βούλγαροι κλείσαντες τὴν ὀμιλίαν διὰ τοῦ ἀμην, ὤρμησαν κατ' εὐθείαν εἰς τὴν μητρόπολιν. Ὁ μητροπολίτης, μηδὲν ὑποπτεύσας τὴν θηριωδίαν αὐτῶν, δὲν ἐκρύβη, καὶ τοι ἐγκαίρως εἰδοποιηθεὶς περὶ τῆς μανίας τοῦ ὄχλου. Κατὰ πρῶτον εἰσῆλθον εἰς τὴν μητρόπολιν ἑκατοντάδες τινες γυναικῶν ταύτας ἐξελθὼν ὁ μητροπολίτης διεβεβαίωσεν, ὅτι οὐδὲ θρῖς ἐκ τῆς κεφαλῆς αὐτῶν, ἐρχομένων τῶν τούρκων, θέλει ἀπολεσθῆ μὴ συναπολυμένης καὶ τῆς ἀρχιερατικῆς αὐτοῦ κεφαλῆς. Αἱ γυναῖκες πεισθεῖσαι, ἠσπάσθησαν τὴν δεξιάν

Ὁ Μητροπολίτης Ἀδριανουπόλεως ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ

τοῦ ἀρχιερέως, ὅστις καὶ ἀνῆλθεν εἰς τὴν κατοικίαν του. Ἐνθ' δὲ οἱ διάκονοι καὶ λοιποὶ ὑπάλληλοι μόλις ἔκλεισαν τὴν ἔσω θύραν τοῦ οἰκήματος τοῦ μητροπολίτου, ἑκατοντάδες βουλγάρων φθάσαντες παρεβίαζον τὴν θύραν, ἀπαιτοῦντες τὸν μητροπολίτην. Οὗτος κατελλθὼν καὶ εἰς οὐδὲν λογιζόμενος τὰς προτροπὰς τῶν περὶ αὐτὸν εἰς φυγὴν ἐκ τῆς μανίας τοῦ ὄχλου ἔμεινεν ἀτάραχος, καὶ ὅτε οἱ βούλγαροι παραβιάσαντες τὴν θύραν ὤρμησαν εἰς τὴν κατοικίαν ὁ μητροπολίτης κατῆλθε ὅπως εὐλογῆση πατρικῶς καὶ τούτους ἀποπέμψῃ ἐν εἰρήνῃ. Τότε δ' οἱ δημογέροντες πρῶτον καὶ ὁ ἀνεψιὸς του περικυκλώσαντες τὸν ἀρχιερέα ἑκακοποιήθησαν τὸν δὲ ἀρχιερέα συλλαβόντες οἱ βούλγαροι ἐκ τῶν γενειῶν, τῶν ἐνδυμάτων καὶ τῶν ποδῶν καὶ ἀσυστόλως παίοντες εἴλκουν αὐτὸν εἰς τὰς βαθμίδας τῶν κλιμάκων τῆς μητροπόλεως· εἶτα δὲ ραπίζοντες καὶ ραβδιζόντες ἀπήγαγον αὐτὸν ὑπὲρ τὰ ἑκα-

τὸν βήματα μακρὰν τῆς μητροπόλεως διαυθνούμενοι ὡς μὲν τινες λέγουσιν εἰς τὸ ῥωσικὸν διοικητήριον, ὡς δ' ἄλλοι εἰς τὸν τόπον τῆς ἀγγόνης, ὅπῃθεν ἐπὶ Τουρκίας εἶχεν ἐλευθερώσει ἑκατοντάδας Βουλγάρων. Τὸν ἀνεψιὸν τοῦ ἀρχιερέως δερόμενον μέχρι πρὸς τῆς θύρας τῆς ἑλληνικῆς σχολῆς ἤρπασεν εἰς φίλος καὶ ἔσωσεν εἰσαγαγὼν αὐτὸν εἰς τὴν σχολήν. Μόλις δ' ἐκλείσθη ἡ θύρα τῆς σχολῆς, ἵνα μὴ ἐξέλθωσιν οἱ πεφοβισμένοι μαθηταὶ καὶ οἱ βάρβαροι εἰσέλθωσιν εἰς ζήτησιν τοῦ θύματος των, ὅτε ἄγριοι φωναὶ ἀνήγγειλαν ὅτι ἐσύρετο πρὸς τῆς σχολῆς ὁ ἀρχιερεὺς ἡμιθανὴς καὶ αἱματᾶφυρτος· 30 βήματα μακρὰν τῆς σχολῆς διέσωσε τέλος τὸν κακούμενον ἔτι ἀρχιερέα κατὰ τύχην διερχόμενος ἐκεῖθεν ῥώσος ἀξιωματικὸς ξιφουλκήσας. Ὁ ἀρχιερεὺς πρὸς ἀναψυχὴν τινα εἰσῆλθη εἰς τινα ἑλληνικὴν οἰκίαν· ἐκεῖ δὲ πρῶτος μὲν ἐπεσκέφη αὐτὸν ὁ πρόξενος ὢν ἐν τῇ ἀγορᾷ καὶ πληροφορηθεὶς τὰ γινόμενα· ἀκολούθως δὲ ὁ διοικητὴς κ. Μολοστῶφ, παρ' οὗ ὁ κ. Γεννάδης μετὰ γλώσσης ἑλληνοπροσπευῶς ἐντόμως διαμαρτυρηθεὶς ἀπήτησε παραδειγματικὴν τὴν τιμωρίαν. Ἐκεῖθεν ὁ Μολοστῶφ παρεκάλεσε τὸν μητροπολίτην νὰ ἀναβῆ τὸ ὄχημά του καὶ μεταβῆ εἰς τὴν μητρόπολιν. Ἐπειδὴ δὲ δὲν ἐδέχθη τὸ ἄδωρον τοῦτο δῶρον ὁ μητροπολίτης, ὁ Μολοστῶφ προσέφερεν αὐτῷ τὸν βραχιόνα, ὅπως τὸν ὑποβαστάζῃ. Παρεμβὰς ὅμως ὁ ἔτι ἐν ἐξάψει διατελὼν κ. Γεννάδης εἶπεν αὐτῷ ν' ἀποσυρθῆ, διότι ὁ ἀρχιερεὺς δὲν ἀνήκει αὐτῷ ἀλλὰ τοῖς Ἕλλησιν, οὕτω δὲ ὁ ἀρχιερεὺς ὑπὸ τοῦ κ. Γεννάδη ἀφ' ἑνὸς καὶ τοῦ διερμηνεύου του ἀφ' ἑτέρου ὑποβασταζόμενος ἐπανῆλθεν εἰς τὴν μητρόπολιν, εἰς ἣν ἐγένετο μεγάλη συνάθροισις ἰατρῶν καὶ παντὸς Ἑλλήνος πολίτου.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΙΦΘΕΡΙΤΙΔΟΣ

ΠΡΩΤΟΣ ὁ ἐν Φρειβούργῃ ἰατρὸς Ῥούππιος ἀνεκάλυψε τῷ 1822 τὴν ἀσθένειαν, ἣτις, καὶ ἐν Γαλλίᾳ ἐμφανισθεῖσα πρὸ τριάκοντα ἐτῶν, προσέξηνσε θραυστὴν δεινήν. Τῷ 1850 ἐπέσκηψεν εἰς Οὐαλλίαν καὶ ἤρευνηθῆ ἀκριβέστερον ὑπὸ τοῦ περιφανοῦς ἰατροῦ Γένερ· ἔκτοτε πάλιν ἐλησημονήθη, μόλις δὲ πρὸ τινῶν μηνῶν παρέστη εἰς τὰ μέσον πρακτικὸς ἐν Ἀγγλίᾳ ἰατρὸς, ὁ Κ. Χ. Πάουερ, διατεινόμενος, ὅτι ἀνεῦρε τὰς πρώτας ἀρχὰς καὶ τὴν γένεσιν τῆς διφθερίτιδος. Κατ' ἐπιταγὴν ταῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου, ἐπεχείρησεν οὗτος νὰ ἀνιχνεύσῃ τὰ αἰτία τῆς διφθερίτιδος, ἣτις μὲν Ἰουνίῳ καὶ Μαΐῳ 1878 ἐνέβαλεν εἰς πένθος πάσας τὰς οικογενεῖας, τὰς πρὸς τὸ βόρειον καὶ τὸ βορειοδυτικὸν τοῦ Λονδίνου. Παρὰ τοῖς πολλοῖς ἐπεκράτει ἡ γνώμη, ὅτι ἡ νόσος προήρχετο ἐκ τῶν ἀναθυμιάσεων καὶ τῶν ἀερίων τῶν ὀχετῶν, δι' ὧν ἐμολύνετο ὁ ἀήρ. Ἰατρικὸν συμβούλιον, οὗτος προήδρευεν ὁ περιφανὴς φυσιολόγος Σούζλεϋ, παρεκάλεσε τὴν κυβερνήσιν νὰ ἐξετάσῃ τοὺς ὀχετοὺς τῶν μεμολυσμένων προαστείων δι' εὐσυνειδήτων μηχανικῶν· πράγματι δὲ εὗρον οὗτοι, ὅτι, τὰ δηλητηριώδη ἀέρια ἀνεπτύσσοντο κατ' ἐξοχὴν ἐν τῷ μέρει ἐκείνῳ, ὅπερ ἐθεωρεῖτο

κέντρον τῆς ἐπιδημίας. Ἐν τούτοις ὁ Πάουερ δὲν ἀπεδέξατο τὴν ἐτυμολογίαν τοῦ συμβουλίου, ὁρθῶς ἀντιπαρατηρήσας, ὅτι ὁ χώρος τῆς ἐπιδημίας ἦτο πολλῶ ἐυρύτερος ἐκεῖνου, ὃν κατεμόλυνον αἱ ἀπὸ τῶν ὄχθετων ἀναθυμιάσεις. Ἐν ταῖς πλείσταις τῶν οἰκιῶν, ἔνθα ἤκμαζεν ἡ διφθερίτις, οἱ ὄχθοι ἦσαν ἀνελλιπεῖς, οὐδεμία δὲ οὐδαμῶθεν ἐξήρχετο θανατηφόρος ἀναθυμίασις. Μετ' ἐπανειλημμένας λοιπὸν ἐρεύνας, δὲν ἐδίστασεν ὁ Πάουερ νὰ βεβαιώσῃ, ὅτι ἀρχὴ τῆς διφθερίτιδος εἶναι τὸ γάλα. Ἐξετάσας ὁ Πάουερ τὸ γάλα 2700 οἰκιῶν ἐντὸς τῆς περιοχῆς τοῦ ἐπιδημικοῦ νοσήματος, εὔρεν, ὅτι ἐκ τούτων αἱ μὲν 473 ἠγόρασαν τὸ γάλα παρὰ δύο ἐν τῇ πόλει γαλακτοπωλῶν, οἵτινες τὸ ἐπορίζοντο ἐκ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς πηγῆς, αἱ δὲ ἐπιλοιποὶ 2227 τὸ ἠγόρασαν παρ' ἄλλων πηγῶν διαφόρων. Ἐκ τῶν 473 οἰκιῶν προσεβλήθησαν ὑπὸ τῆς διφθερίτιδος 68, ἧτοι ἐκάστη ἐβδόμη οἰκία· ἐκ δὲ τῶν 2227 προσεβλήθησαν μόλις 30, ἧτοι ἐκάστη πέμπτη καὶ ἐβδομηκοστή. Ὅπου λοιπὸν οἱ παῖδες ἐγεύσαντο τοῦ κακοῦ γάλακτος, ἀνεπτύχθη ἡ ἐπιδημία δωδεκάκις ἐυρύτερον. Ἐν τούτοις ὁ Πάουερ δὲν ἠρέσθη εἰς τὰ καινοφανῆ ἐξαγόμενα, ἀλλ' ἐβουλεύθη νὰ ἀκριβώσῃ καὶ ἐλέγξῃ τὴν περι ἀναθυμιάσεων θεωρίαν. Ἠρεύνησεν ἐκ δευτέρου ἐκείνας μόνον τὰς οἰκίας, αἵτινες ἐπασχον ἅμα μὲν ὑπὸ τῆς φαύλης ὄχθετοποιίας, ἅμα δὲ εἶχον γευθῆ τοῦ κακοῦ γάλακτος. Ὅπου οἱ παῖδες καὶ οἱ πρεσβύτεροι εἶχον πίνει γάλα ἀσθενῆ, ἐκεῖ τὸ νόσημα ἀνεπτύχθη τρίς καὶ δεκάκις ἐυρύτερον, ἢ ἐν ταῖς λοιπαῖς οἰκίαις ταῖς πασχούσαις μόνον ὑπὸ τῶν ἀναθυμιάσεων. Συναρμολογήσας τὰ νεώτατα συμπεράσματα πρὸς μυρίας παρατηρήσεις, ἃς εἶχε συλλέξῃ ἐκ παραπλησίων ἄλλοθεν ἐπιδημιῶν, ἀνεκάλυψεν, ὅτι οἱ κατὰ τόπους νοσοῦντες ἔπινον ἐκ τοῦ γάλακτος μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς δαμάλεως, καὶ ὅτι ἐν ἐτέρῳ ὑγιεστάτῳ τοῦ Λονδίνου προσταίῳ, ἔνθα ἐπωλήθη τὸ τῆς αὐτῆς δαμάλεως γάλα, αἰφνης καὶ ἀνευ τινὸς βαθμιαίας ἀλλοιώσεως προσεβλήθησαν ἐφ' ἅπαξ τεσσαρεσκαιδεκα οἰκίαι. Ὁ Πάουερ δὲν δύναται εἰσεῖναι νὰ εἴπῃ ποῦ ἐγχεῖνται τὰ πρῶτα σπέρματα τῆς ἀσθενείας γάλακτος, οὐδαμῶς δι' οὐδεμιάς κινδηλοποιουῦ μεθόδου παρανοθευομένου. Ἐξήτασε καὶ τὸ ὕδωρ, δι' οὗ ἐποτίζετο ἡ δάμαλις καὶ τὰ ἀγγεῖα ἐξ ὧν ἔπινε, καὶ τὰ εὔρεν ἀμόλυντα καὶ καθαρὰ ἀπὸ χρώματος, ἄμμου καὶ οἰουδῆποτε ἄλλου ἢ ὕλης σαπρᾶς. Κατέληξε λοιπὸν εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι αὐτὸ τῆς δαμάλεως τὸ γάλα εἶχεν ιδιότητος, ἐνδεχομένας νὰ ἀναπτύξωσι τὸ νόσημα παρὰ τοῖς γενομένοις· δὲν νητύχησεν ὅμως νὰ εὔρῃ ὁποιαῖ τινες ὑπάρχουσιν αἱ περι ὧν ὁ λόγος ιδιότητες, ἢ ὁποιαῖ τινες τελεσιουργοῦνται ἐν τῷ τῆς δαμάλεως ὀργανισμῷ ἀφανεῖς λειτουργίαι. Ἀφ' οὗ αἱ παρατηρήσεις τοῦ κ. Πάουερ ἐπεβεβαιώθησαν καὶ ὑπ' ἄλλων ἱατρῶν, ἢ ἐν Λονδίῳ παθολογικῆ ἑταιρία, συνεργούσης γενναίως τῆς κυβερνήσεως, ἐπεχείρησε νὰ ἀκριβώσῃ πρῶτον μὲν κατὰ πόσον ἔχεται ὀρθότητος ἡ τοῦ Πάουερ θεωρία, ὅτι ἐν τῷ γάλακτι λανθάνουσι τὰ σπέρματα τοῦ νοσήματος, εἶτα δὲ τίνα τὰ ἐπὶ τῆς

δαμάλεως συμπτώματα, δι' ὧν τούτο ἐμφανίζεται. Μετὰ τὴν ἀκριβῶσιν τῶν δύο τούτων ὄρων, ἔργον τῶν κυβερνήσεων ἔσται νὰ προλάβωσι τὴν διάδοσιν τοῦ κακοῦ, ὡς προλαμβάνουσι τὴν τῆς τριχίνης.

Ἡ ΣΥΖΥΓΟΣ ΤΟΥ ΟΔΙΝΟΥ ΘΕΑ ΦΡΙΓΓΑ

Ἡ ἐν σελ. 37 εἰκονογραφία παρίστανται τὴν θεᾶν Φρίγγαν, τὴν σύζυγον τοῦ Ὀδίνου, θεοῦ τῶν Σκανδιναυῶν, ἐνασχολουμένην εἰς τὸ κυνήγιον. Ἡ Φρίγγα ἦτο προστάτις τῶν γάμων καὶ διὰ τοῦτο πολλὴν ἔχει τὴν ὁμοιότητα πρὸς τὴν Δήμητρα καὶ τὴν Ἥραν. Ἄλλοτε ἡ Φρίγγα παρίστατο καθήμενη ἐπὶ προσκεφαλαίων μεταξὺ τοῦ Ὀδίνου καὶ τοῦ υἱοῦ τῆς Θώρου· ἐνίοτε δὲ εἰκονίζετο ἐστεμμένη τὴν κεφαλὴν ἐκ μύρτων καὶ φέρουσα ἐπὶ μὲν τῆς δεξιᾶς σφαῖραν, ἐπὶ δὲ τῆς ἀριστερᾶς τρία χρυσαῖα μῆλα, καὶ ὄπισθεν αὐτῆς ἐφαίνοντο αἱ τρεῖς χάριτες ἐπὶ ἄρματος συρομένου ὑπὸ κύκνων. Ἐκ τοῦ Ὀδίνου ἐγέννησεν ἡ Φρίγγα τὸν Θῶρον, θεὸν τῆς βροντῆς, καὶ τὸν Τύρον, τὸν θεὸν τοῦ πολέμου.

Κατῴκει δὲ ἡ Φρίγγα μετὰ τοῦ συζύγου τῆς ἐν Ἀσγάρτῃ (Asgard) τῇ ὠραιότερᾳ καὶ λαμπροτέρᾳ τῶν πόλεων, τὰς ὁποίας ὁ Ὀδίνος ἐθεμελίωσεν ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἔκτισεν ἐκ καθαροῦ ἀργύρου, ἐξ οὗ ἔλαμπεν· ἐκ τῆς πόλεως ταύτης ὁ Ὀδίνος ἠδύνατο διὰ τοῦ βλέμματός του νὰ περιλαμβάνῃ τὸ σύμπαν.

Ὅπως ἡ Ἥρα, ἡ Ἄρτεμις, ἡ Ἀφροδίτη καὶ ἄλλαι θεότητες Ἑλληνικαὶ εἶχον τὰς ἀκολουθούς αὐτῶν, τὰς κυρίας τῆς τιμῆς, οὕτω καὶ ἡ Φρίγγα εἶχε περὶ αὐτὴν τὴν Φούλαν, τὴν Γνᾶν καὶ τὴν Χλίνην. Καὶ ἡ μὲν Φούλα (ἐκ τοῦ Γερμ. Fülle=πλησμονή) ἐφύλαττε τὰ κοσμήματα αὐτῆς καὶ ἦτο οἰκεία, ἡ δὲ Γνᾶ, ἦτο ὡς ὁ Ἐρμῆς τοῦ Διὸς, ἀγγελος κομίζουσα ἐπὶ ταχυτάτων ἵππων τὰς εἰδήσεις καὶ τὰς διαταγὰς ἐπιιδούσα· ἡ δὲ Χλίνη (Hlin) ἐδέχετο τὰς ἰκεσίας τῶν ἀγαπητῶν καὶ προστατευομένων τῆς Φρίγγας.

Ἡ λατρεία, ἣν προσέφερον οἱ Γερμανικοὶ λαοὶ, εἰς τὸν Ὀδίνον καὶ τὴν σύζυγον τοῦ Φρίγγαν ἦσαν σύμφωνοι πρὸς τὸν χαρακτήρα, ὃν ἀπέδιδον εἰς τὰς θεότητάς των. Ἐθυσίαζον ἵππους, ἀλέκτορας, χοίρους καὶ ἀνθρώπους, τέκνα βασιλέων καὶ αὐτοὺς τοὺς βασιλεῖς! Ὁ δὲ τρόπος, δι' οὗ προσέφερον τὰς θυσίας καθίστα αὐτὰς φρικτοτέρας. Ἐθετον τὸ θῦμα μεταξὺ δύο μεγάλων πετρῶν, ἐν αἷς συνετρίβετο, ἡ δὲ ὀρμῆ, μεθ' ἧς ἐξεπέδα τὸ αἷμα, ἐδήλου τὴν ἀξίαν τοῦ θύματος ἐνώπιον τῆς θεότητος!

Τίς δὲ ἦτο ὁ Ὀδίνος καὶ τίς ἦτο καθόλου ἡ μυθολογία τῶν Γερμανῶν, ταῦτα ὡς λίαν περίεργα καὶ χαρακτηρίζοντα ἀρκούντως τοὺς πρῶτους κατοίκους τῆς Γερμανίας, θέλομεν σὺν Θεῷ ἄλλοτε πραγματευθῆ χάριν τῶν ἀναγνώστων τῆς «Ἀθηναῖδος».

ΚΩΝΣΤ. ΝΕΣΤΟΡΙΑΝΗΣ.